

ทอดน่องท่องดูของดีที่โพธิ์ทอง

หวน พิณรุฬันธ์

ทอดน่องท่องดูของดีที่โพธิ์ทอง

หวน พันธุ์พันธ์

ทอดน่องท่องดูของดีที่โพธิ์ทอง

หวน พันธุพันธ์ เรื่อง

ปิยพัฒน์ พันธุพันธ์ : ภาพ

ฉันทวรรณ พันธุพันธ์ : ออกแบบและรูปเล่ม

พิมพ์ที่

บ้านเลขที่ ๒๕/๒๑๒ เมืองทองธานี ชอย ๘

ถนนแจ้งวัฒนะ อ.ปากเกร็ด

จ.นนทบุรี ๑๑๑๒๐

โทร. ๐๒๕๐๓๒๖๖๘-๕,๐๘๖๕๓๕๙๔๕

E-mail Address : huanphinthuphan@hotmail.com,huan@swu.ac.th

Facebook : <https://www.facebook.com/huanphinthuphan>

คำปรารภ

ผมเกิดที่บ้านเลขที่ ๓๐ หมู่ ๔ ตำบลอินทประมูล อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง ได้เรียนหนังสือชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๔ ที่โรงเรียนวัดเกาะ (โพธิ์ทองเพิ่มพิทยากุมิ) และเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ ที่โรงเรียนมัธยมพองพิทย (วัดเกาะ) จากนั้นก็ไปเรียนต่อที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และที่กรุงเทพมหานคร เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วก็ไปเป็นครูที่จังหวัดลพบุรี จังหวัดพิษณุโลก และเกษียณอายุราชการที่กรุงเทพมหานคร

ผมกลับบ้านเกิดเพื่อเยี่ยมญาติพี่น้อง ทำบุญให้พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย พี่น้องและญาติทุกปี ที่บ่อยมากในช่วงนี้คือไปงานศพญาติมิตร ล่าสุดได้ไปงานศพเพื่อนร่วมรุ่นชั้นประถมศึกษาเมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๒ จึงถือโอกาสไปแวะตลาดโพธิ์ทองเก่าที่ผมเคยไปซื้อของเป็นประจำในช่วงที่เป็นเด็ก พบว่ามีห้องแถวเรือนไม้สองชั้นเก่า ร้านค้าเก่าที่น่าสนใจ สถานีตำรวจภูธรอำเภอโพธิ์ทองและบ้านพักเก่า เรือนไทยในสภาพดีหลายหลัง และมีเชือกกันตลิงฟั้งริมแม่น้ำน้อยด้วย ได้ถ่ายภาพไว้หลายภาพ จึงนำไปโพสต์ทางไลน์และเฟซบุ๊ก พบว่ามีคนสนใจเข้าไปดูและอ่านเป็นจำนวนมากพอสมควร โดยเฉพาะลูกหลานชาวโพธิ์ทองทั้งที่ยังอยู่ในอำเภอโพธิ์ทอง และไปทำงานต่างจังหวัด ทำให้เกิดความรู้สึกรักบ้านเกิดมากขึ้น

แต่ยังมีชาวอำเภอโพธิ์ทองอีกเป็นจำนวนมากที่ไม่ได้ใช้ไลน์และเฟซบุ๊ก ผมจึงนำมาจัดพิมพ์เป็นหนังสือเล่มเล็กๆ เล่มนี้ในชื่อว่า “ทอดน่องท่องดูของดีที่โพธิ์ทอง” เพื่อแจกจ่ายแก่ ญาติ มิตร ชาวอำเภอโพธิ์ทอง ห้องสมุดโรงเรียนต่าง ๆ หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เนื่องจากผมคิดว่าน่าจะอนุรักษ์ สถานีตำรวจภูธรอำเภอโพธิ์ทอง และตลาดเก่าแห่งนี้ไว้ โดยหน่วยงานทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน อาทิ กรมโยธาธิการและผังเมือง

กระทรวงมหาดไทย, จังหวัดอ่างทอง, องค์การบริหารส่วนจังหวัดอ่างทอง, วัฒนธรรมจังหวัดอ่างทอง, สภาวัฒนธรรมจังหวัดอ่างทอง. อำเภอโพธิ์ทอง. เทศบาลตำบลโพธิ์ทอง. สภาวัฒนธรรมอำเภอโพธิ์ทอง, สภาวัฒนธรรมตำบลอ่างแก้ว, หน่วยงานภาคเอกชนในอำเภอโพธิ์ทอง เช่น ธนาคาร สมาคม มูลนิธิ ฯลฯ. ประชาชนในอำเภอโพธิ์ทอง ร่วมมือร่วมใจกันอนุรักษ์ตลาดโพธิ์ทองเก่า ห้างแถวเรือนไทยสองชั้น สถานีตำรวจภูธรอำเภอโพธิ์ทองเก่า และเรือนไทยโบราณเหล่านี้ไว้เป็น “ศูนย์การเรียนรู้” อาทิ สร้างที่ว่าการอำเภอโพธิ์ทองจำลอง ขึ้น ณ ที่ตั้งที่ว่าการอำเภอโพธิ์ทองเดิม บูรณะสถานีตำรวจภูธรอำเภอโพธิ์ทองเก่า บ้านพักตำรวจเก่า ให้คงสภาพเดิมไว้ให้มากที่สุด อาจจะทำเป็น “พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านโพธิ์ทอง” บูรณะตลาดสดเก่า ห้างแถวเรือนไม้สองชั้นเก่า ร้านค้าเก่าที่ชำรุดทรุดโทรม ทั้งที่มีคนอยู่อาศัยและทิ้งร้างให้คงสภาพเดิมไว้ให้มากที่สุด คิดว่าคงจะเป็น “ของดีที่โพธิ์ทอง” สืบไปนานเท่านั้น

หวน พินธุพันธ์

๒๕/๒๑๒ เมืองทองธานี ซอย ๘

ถนนแจ้งวัฒนะ อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี ๑๑๑๒๐

โทร. ๐๒๕๐๓๒๖๖๘-๕,๐๘๖๕๓๕๙๔๕

E-mail Address : huanphinthuphan@hotmail.com,huan@swu.ac.th

Facebook : <https://www.facebook.com/huanphinthuphan>

ทอดน่องท่องดูของดีที่โพธิ์ทอง

ผมเกิดที่บ้านเลขที่ ๓๐ หมู่ ๔ ตำบลอินทประมูล อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง บ้านอยู่ริมแม่น้ำน้อย ตรงข้ามที่ว่าการอำเภอโพธิ์ทอง และตลาดโพธิ์ทอง พอเริ่มจำความได้ก็พบว่าบ้านเกิดเป็นเรือนไทยใต้ถุนสูง ๒ หลัง มีชานเรือน (ไม่มีหลังคา) เชื่อมเรือนไทยทั้ง ๒ หลัง (ในช่วงหัวค่านอนเล่น กลางชานเรือนจะเห็นดาวตกบ่อยๆ) มีครัวไฟทางทิศใต้ มีคอกควายข้างบ้านทางทิศใต้ หลังบ้านเป็นยั้งข้าว ถัดออกไปเป็นคอกหมู ถัดออกไปเป็นกองฟาง หน้าบ้านมีโคกดินสำหรับปลูกพริก หนามของแม่ รวมทั้งปลูกมะละกอ ตะไคร้ สะระแหน่และอื่นๆไว้เก็บกินได้ตลอดปี และมีลานนวดข้าวหน้าบ้าน วั่นวดข้าวในฤดูเก็บเกี่ยวข้าว หลังจากนวดข้าวแล้วก็ปลูกอ้อย หนาน้ำหลากน้ำท่วมใต้ถุนบ้านเป็นประจำ และเป็นที่จอดเรือได้หลายลำทั้งเรือพายม้าเพื่อใช้บรรทุกข้าว เรือหมู เรืออีโปง เรือมาด เรือชะล่า และใช้ตกเบ็ดก็ได้ มีปลาหลายชนิดว่ายน้ำให้เห็นด้วย ถ้าเป็นหน้าแล้งใต้ถุนบ้านใช้นั่งพักผ่อน เล่นชิงช้า ทั้งใช้เป็นที่ยืนเปิดเสียงโก๋ได้ด้วย

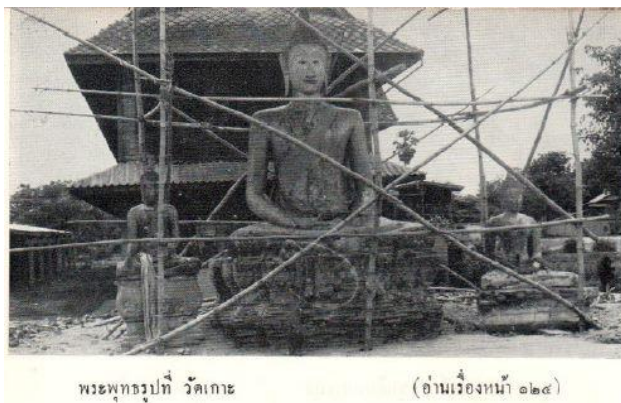
บ้านเกิดผมเป็นภาพยาย พ่อ แม่ นั่งตรงชานเรือน มีครัวไฟอยู่ด้านหลัง
ถ่ายภาพเมื่อปี พ.ศ.๒๔๕๘

ด้านหลังบ้านเกิดของผม ผมเกิดที่หลังนี้ซึ่งยังมีสภาพเดิมพอสมควร (ซ้าย)

บ้านลุงผมซึ่งอยู่ติดกันยังคงสภาพเดิมเป็นส่วนใหญ่ (ขวา)

ราวปี พ.ศ. ๒๔๘๖-๒๔๙๒ ผมได้เข้าเรียนชั้นประถมศึกษาที่โรงเรียนวัดเกาะ (โพธิ์ทองเพิ่มพิทยาภูมิ) และเรียนต่อที่โรงเรียนมัธยมพ่วงพิทยา (วัดเกาะ) แม่พาผมนั่งเรือพายส่วนตัว หรือนั่งเรือจ้างไปซื้อกระดานชนวน ดินสอหิน สมุด ดินสอ ปากกา หมึก หนังสือแบบเรียน เสื้อผ้า เครื่องแบบลูกเสือ ยาแผนโบราณ ฯลฯ และตัดผมที่ตลาดโพธิ์ทองเป็นประจำ แม่ก็ไปจ่ายตลาดที่ตลาดนี้เป็นประจำเช่นกัน

ด้านหลังพระพุทธรูปคือโรงเรียนวัดเกาะ (โพธิ์ทองเพิ่มพิทยาภูมิ) (ซ้าย)

เรือจ้างรับส่งคนโดยสารข้ามฟากที่ตลาดพิเศษมีลักษณะแบบเดียวกับที่โพธิ์ทอง (ขวา)

ผมกลับบ้านเกิดเมื่อมีการทำบุญให้พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย พี่ น้อง และญาติพี่น้องที่ล่วงลับไปแล้ว หรือไปงานศพญาติ มิตร ล่าสุดเมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๒ ผมได้ไปงานพระราชทานเพลิงศพคุณบุญ (ปุ่น) แซ่กู่ (เพื่อนร่วมรุ่นสมัยชั้นประถมศึกษา โรงเรียนวัดเกาะ (โพธิ์ทองเพิ่มพิทยาภูมิ) ที่วัดศีลขันธาราม อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง จึงถือโอกาสแวะดูไปตลาดโพธิ์ทองเก่า บริเวณที่ตั้งที่ว่าการอำเภอโพธิ์ทองเก่า สถานีตำรวจภูธรอำเภอโพธิ์ทองเก่า และเรือนไทยโบราณ นับว่าเป็น “ศูนย์การเรียนรู้” เก่า ๑๐๐ ปีที่น่าสนใจ จึงนำมาเล่าสู่กันฟัง

ตลาดโพธิ์ทองเก่า เป็นตลาดที่เริ่มตั้งเป็นตลาดขายของเมื่อกว่า ๑๐๐ ปีมาแล้ว ตั้งอยู่ล้อมรอบที่ว่าการอำเภอโพธิ์ทอง และสถานีตำรวจภูธรอำเภอโพธิ์ทอง และอยู่ริมแม่น้ำน้อยฝั่งตะวันตก

ที่ว่าการอำเภอโพธิ์ทองซึ่ง ดร.โรเบิร์ต ลามิเอร์ เพนเดิลตัน

ถ่ายภาพเมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๐ (ภาพซ้าย)

ปัจจุบันถูกรื้อแล้วสร้างศาลาริมน้ำแทน (ภาพขวา)

ห้องแถวเรือนไม้สองชั้นที่สภาพดีแต่หลังคาชำรุด (ซ้าย)

ร้านนี้เดิมเป็นร้านตัดเสื้อผ้า ปัจจุบันขายของโชวห่วย (ขวา)

สถานีตำรวจภูธรอำเภอโพธิ์ทองเก่าถูกทิ้งร้าง (ซ้าย)
มีลักษณะเช่นเดียวกับสถานีตำรวจภูธรอำเภอสรรพยา (ขวา)

เมื่อมีการย้ายที่ว่าการอำเภอโพธิ์ทอง และสถานีตำรวจภูธรอำเภอโพธิ์ทอง ออกไปตั้งอยู่ ณ ที่แห่งใหม่ ประกอบกับมีการสร้างสะพานข้ามแม่น้ำน้อยและถนนไป อำเภอแสวงหาขึ้นใหม่ด้วย ทำให้นักธุรกิจสร้างร้านค้า ตลาดสด ตึกแถว โรงแรม ที่ริม ถนนนี้มากขึ้น คนจึงไปซื้อของที่ตลาดใหม่นี้มากขึ้น ไปซื้อที่ตลาดเก่านี้ลงเรื่อย ๆ ที่ว่าการอำเภอโพธิ์ทองถูกรื้อทิ้ง สถานีตำรวจภูธรอำเภอโพธิ์ทองเก่าและบ้านพัก ตำรวจเก่าปล่อยทิ้งร้างจนผุพังทรุดโทรม หลังคาตลาดสดพังลง สองฝั่งของตลาดสด ซึ่งเป็นห้องแถวสองชั้นทรุดโทรมลง ส่วนใหญ่เลิกขายของ บางร้านยังเป็นที่อยู่อาศัย

ห้องแถวสองชั้นบางร้านยังเป็นที่อยู่อาศัย (ซ้าย)
ร้านนี้ยังมีสภาพดี คุณยายนวลทำก๋วยเตี๋ยวราดหน้าขาย (ขวา)

สองภาพนี้เพื่อนเฟซบุ๊กไปทานก๋วยเตี๋ยวราดหน้า
คุณยายนวลขายตั้งแต่จานละไม่ถึงบาท ปัจจุบันขายจานละ ๑๐ บาท

เรือนแถวสองชั้นหลังนี้ปล่อยทรุดโทรมมาก (ซ้าย)
เรือนแถวหลังนี้ยังมีสภาพดีพอสมควร (ขวา)

เรือนแถวสองชั้นนี้ยังมีสภาพดีพอสมควร

ถนนคนเดินและเขื่อนกันตลิ่งพังริมแม่น้ำน้อย มีศาลาริมน้ำสร้างใหม่ให้นั่งพักผ่อนได้

ภูมิทัศน์แม่น้ำน้อยมีถนนคนเดินและเขื่อนกันตลิ่งพัง

ถนนคนเดินและเขื่อนกันตลิ่งพังริมแม่น้ำน้อย
ไกลออกไปจะเห็นสะพานข้ามแม่น้ำน้อยและปล่องโรงสีเก่า

เรือนไทยโบราณในสภาพดีพอสมควร น้าอนุรักษ์ไว้อย่างยิ่ง

อาจารย์บูรณินันท์ บุญอิมได้พาผมและลูกชายปิยพัฒน์ พินธุพันธ์ เดินชมและถ่ายภาพสถานีตำรวจภูธรอำเภอโพธิ์ทองที่ปล่อยทิ้งร้างและทรุดโทรม ตลาดสด ห้องแถวเรือนไม้สองชั้น เรือนไทยโบราณหลายหลัง เชื้อนกกระทาถึงพังริมแม่น้ำน้อย ได้ส่วนหนึ่ง แต่ก็ยังไม่ทั่วถึงทุกซอกทุกมุม

เมื่อได้เดินดูและถ่ายภาพมาแล้ว ทำให้ผมได้คิดว่าน่าอนุรักษ์ สถานีตำรวจภูธรอำเภอโพธิ์ทองและ ตลาดเก่าแห่งนี้ไว้ ผมจึงขอเสนอ ณ ที่นี้เลย ขอให้หน่วยงานทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน อาทิ กรมโยธาธิการและผังเมือง กระทรวงมหาดไทย, จังหวัดอ่างทอง, องค์การบริหารส่วนจังหวัดอ่างทอง, วัฒนธรรมจังหวัดอ่างทอง, สภาวัฒนธรรมจังหวัดอ่างทอง, อำเภอโพธิ์ทอง, เทศบาลตำบลโพธิ์ทอง, สภาวัฒนธรรมอำเภอโพธิ์ทอง, สภาวัฒนธรรมตำบลอ่างแก้ว, หน่วยงานภาคเอกชนในอำเภอโพธิ์ทอง เช่น ธนาคาร สมาคม มูลนิธิ ฯลฯ ประชาชนในอำเภอโพธิ์ทอง ร่วมมือร่วมใจกันอนุรักษ์ตลาดโพธิ์ทองเก่า ห้องแถวเรือนไทยสองชั้น สถานีตำรวจภูธรอำเภอโพธิ์ทองเก่า และเรือนไทยโบราณนี้ไว้เป็น “ศูนย์การเรียนรู้” ต่อไป ซึ่งจะดำเนินการได้ เช่น

๑.สร้างที่ว่าการอำเภอโพธิ์ทองจำลอง ณ ที่ตั้งที่ว่าการอำเภอโพธิ์ทองเดิม โดยสร้างจำลองที่ว่าการอำเภอโพธิ์ทองหลังนี้

ที่ว่าการอำเภอโพธิ์ทอง

ซึ่ง ดร.โรเบิร์ต ลามิเรอร์ เพนเดิลตัน ถ่ายภาพเมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๔๙๐

๒.บูรณะสถานีดำรงจตุรอำเภโโพธิ์ทองเก่า บ้านพักดำรงเก่า ให้คงสภาพเดิมไว้ให้มากที่สุด อาจจะทำเป็น “พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านโโพธิ์ทอง” เพื่อจัดแสดงของเก่าที่เคยใช้ในสถานีดำรงจตุรอำเภโโพธิ์ทอง เครื่องมือเครื่องใช้เก่า เครื่องมือทำนาเก่า เครื่องมือจับสัตว์น้ำเก่า ของเด็กเล่นเก่า ฯลฯ ต่อไป

๓.บูรณะตลาดสดเก่า ห้องแถวเรือนไม้สองชั้นเก่า ร้านค้าเก่าที่ชำรุดทรุดโทรมทั้งที่มีคนอยู่อาศัยและทิ้งร้างให้คงสภาพเดิมไว้ให้มากที่สุด อาจจะทำของตลาดสดเก่า เจ้าของห้องแถวเรือนไม้สองชั้น เจ้าของร้านค้าเก่า ฯลฯ เพื่อจัดทำเป็น “พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น” หรือ “พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านโโพธิ์ทอง”หรือ “ศูนย์การเรียนรู้” ต่อไป

๔.ปรับปรุงทัศนียภาพบริเวณที่ว่าง โดยจัดทำเป็นสวนสาธารณะ ปลูกดอกไม้ จัดทำให้เรียบร้อยสะอาดตา

๕.ย้ายจัดตลาดนัดที่ทางเทศบาลจัดเป็นประจำมาจัดในบริเวณที่เป็นตลาดโโพธิ์ทองเก่าแห่งนี้

๖.ประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่าง ๆ เช่น ไลน์ อินเทอร์เน็ต Facebook หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ ป้ายโฆษณา ฯลฯ ว่ามีตลาดนัดในบริเวณที่เป็นตลาดสดเก่า น่าจะมีคนสนใจแวะไปชม และจับจ่ายซื้อของ เพราะตามปกติคนไปเที่ยววัดขุนอินทประมูล และศูนย์การเรียนรู้บ้านบางเจ้าฉ่า ซึ่งอยู่ในท้องที่อำเภโโพธิ์ทอง อยู่แล้ว

ถ้าทุกฝ่ายอาทิ กรมโยธาธิการและผังเมือง กระทรวงมหาดไทย จังหวัดอ่างทอง องค์การบริหารส่วนจังหวัดอ่างทอง วัฒนธรรมจังหวัดอ่างทอง สภาวัฒนธรรมจังหวัดอ่างทอง อำเภโโพธิ์ทอง เทศบาลตำบลโโพธิ์ทอง สภาวัฒนธรรมอำเภโโพธิ์ทอง สภาวัฒนธรรมตำบลอ่างแก้ว หน่วยงานภาคเอกชนในอำเภโโพธิ์ทองร่วมมือร่วมใจกันอนุรักษ์ให้เป็น “ศูนย์การเรียนรู้” ต่อไปให้นานเท่านาน ก็จะเป็นการดีต่อ “วัฒนธรรมพื้นบ้านของไทย” ของเราค่ะ

ขอจบเรื่อง “ทอดน่องท่องดูของดีที่โโพธิ์ทอง” เพียงเท่านี้ ขอขอบคุณทุกท่านที่อ่านมาถึงบรรทัดนี้